

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 297/2012-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. J., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v spojení s čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a tiež práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 42/2010 z 22. februára 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. marca 2011 doručená sťažnosť P. J., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. G., P., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1

Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 ústavy a tiež práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 42/2010 z 22. februára 2011 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Sťažovateľ sa žalobou doručenou súdu dňa 21. 12. 2007 domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu vo výške 10.090,06 EUR, predtým 303.973,- Sk spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 10. 12. 2007 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. 13522, nachádzajúcich sa v kat. úz. P., ktoré nadobudol do vlastníctva dňa 24. 1. 2007, okrem iného aj novovytvorenej parcely KN C č. 1518/34 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1006 m². Na tejto nehnuteľnosti sa nachádza komunikácia - chodník a oporný múr, slúžiace žalovaným, spoluvlastníkom bytového domu súp. č. 5319, stojaceho na parcele KN C č. 1509. Poukázal na to, že táto stavba bola zriadená bez súhlasu právneho predchodcu sťažovateľa a takisto sťažovateľ, ako vlastník tejto nehnuteľnosti - pozemku nesúhlasí, aby na nehnuteľnosti v jeho vlastníctve boli akékoľvek cudzie stavby. Sťažovateľ má za to, že má voči žalovaným nesplatenú pohľadávku titulom bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie v období od 24. 1. 2007 do 19. 11. 2007. Výšku bezdôvodného obohatenia stanovil znalec Ing. M. V. za rok 2007 sumou vo výške 364,- Sk za m² ročne. Za 1006 m² užíwanej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu je bezdôvodné obohatenie za obdobie od 24. 1. 2007 do 19. 11. 2007, za 300 dní, 303.973,- Sk, teraz 10.090,06 EUR.

Žalovaní so žalobou nesúhlasili. Namietali, že nárok sťažovateľa je potrebné posudzovať podľa špeciálneho právneho predpisu - zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších právnych predpisov, kde v zmysle ust. § 23 ods. 5, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapíše do katastra nehnuteľností. Preto poukazovali na to, že sa voči žalobcovi nemohli nijako obohatiť, keďže právny titul užívania im vznikol zo zákona.

V priebehu konania sťažovateľ podal dva ďalšie návrhy na zmenu návrhu na začatie konania. Prvým, zo dňa 28. 4. 2008, žiadal zmenu s odôvodnením, že u žalovaných sa jedná o podielových spoluvlastníkov, ktorých spoluvlastníctvo na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu je v rozsahu zodpovedajúcej výške ich spoluvlastníckeho podielu a je nerozlučne spojený s vlastníctvom bytu, teda išlo o prerozdelenie vyčíslenej hodnoty bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných podľa výšky ich podielu. Druhým, zo dňa 10. 11. 2008, žiadal o doplnenie žaloby o alternatívny petit pre prípad, ak súd bude vychádzať pri svojom rozhodovaní, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k. ú. P., zapísaná na LV č. 13522, parcela KN C č. 1518/34, je nutné posudzovať podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., pričom požadoval, aby súd uložil povinnosť žalovanému v 1. rade zaplatiť žalobcovi sumu 2.457.696,- Sk, žalovanému v 2. rade sumu 2.457.696,- Sk, žalovanému v 3. rade 2.483.033,- Sk, žalovanému v 4. rade, 5. rade a 6. rade (žalovaní v 5. rade a 6. rade ako právni nástupcovia po žalovanej v 5. rade) spoločne a nerozdielne sumu vo výške 2.483.033,- Sk. Tieto zmeny návrhu súd nepripustil z dôvodu, že výsledky dovtedajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12 C 384/2007-166 zo dňa 24. 3. 2009 tak, že žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania.

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 9 Co 36/2009-247 zo dňa 25. 11. 2009, po podanom odvolaní sťažovateľom, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že parcela KN C 1518/34 slúži ako komunikácia zabezpečujúca prechod pre peších a prejazd motorovými vozidlami patriacim nielen žalovaným, ale komukoľvek. Nejedná sa o komunikáciu, ktorá by bola uzavretá. Vyjadril, že možnosť všeobecného užívania tejto komunikácie však vylučuje, žeby sa vlastník pozemku, na ktorom je táto komunikácia postavená, mohol domáhať náhrady za užívanie len od niektorých z viacerých možných užívateľov. Iný právny stav by nastal len v prípade, ak by na parcele KN C 1518/34 bola zriadená stavba účelovej komunikácie užívanej výlučne žalovanými a len za účelom uspokojenia potrieb žalovaných. Postavenie stavby takejto účelovej komunikácie na pozemku vo vlastníctve inej osoby nevylučuje právo tejto inej osoby

domáhať sa zaplata nájhrady za takéto užívanie účelovej komunikácie od obmedzeného počtu subjektov, ktoré výlučne môžu túto účelovú komunikáciu užívať. Vlastníctvo stavby takej komunikácie a právne dôsledky z toho vyplývajúce bolo možné posúdiť až po zistení, či skutočne ide o stavbu pozemnej komunikácie a kto je jej vlastníkom, resp. po zistení, či parcela KN C 1518/34, ako príľahlý pozemok, je zaťažená vecným bremenom podľa § 23 ods. 5 Zákona o vlastníctve bytov.

Odvolačí súd uložil súdu prvého stupňa zistiť, či parcela KNC 1518/34 je miestnou, alebo účelovou komunikáciou, pričom vecná pasívna legitimácia žalovaných je vylúčená v prípade, že sa jedná o stavbu miestnej komunikácie. Takéto doplnenie dokazovania však nevyklučuje, aby žalovaní preukázali, že sa jedná o nehnuteľnosť spĺňajúcu podmienky príľahlého pozemku v zmysle § 2 ods. 6 Zákona o vlastníctve bytov, a že k nej im vzniklo zákonné vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 tohto zákona. Poukázal na to, že predmetom tohto konania nebolo zaplata nájhrady za vecné bremeno zriadené zo zákona a nie sú pre rozhodnutie právne významné ani námietky týkajúce sa odplatnosti vzniku takéhoto vecného bremena, ani úvahy týkajúcej sa premlčania tejto nájhrady.

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 12 C 384/2007-427 zo dňa 30. 6. 2010 tak, že žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania.

Porušovateľ sťažnosťou napadnutým rozsudkom, č. k. 9 Co 42/2010-542 zo dňa 22. 2. 2011, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, keďže mal za preukázané, že žalovaní nie sú vlastníkmí stavieb na parcele KN-C č. 1518/34 a preto nárok žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia ani z titulu usporiadania pomerov podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka, nemožno považovať za dôvodný. Zároveň uviedol, že tento názor súdu prvého stupňa je akceptovateľný predovšetkým vo vzťahu k miestnej komunikácii a k nej príľahlému chodníku na parcele 1518/34, keďže k vlastníctvu miestnej komunikácie sa jednoznačne prihlásilo Mesto P., svojim podaním zo dňa 30. 5. 2010 a nie je dôvod trvať na preukázaní rozhodnutia príslušného správneho orgánu o zaradení tejto komunikácie medzi miestne komunikácie.

Porušovateľ ďalej uviedol, že neoprávnenosť stavieb chodníkov a uvedených prípojok je bez právneho významu z toho dôvodu, že tieto stavby boli postavené na

prilahlom pozemku v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. a žalovaným vzniklo podľa § 23 ods. 5 tohto zákona právo vecného bremena.

Zákonným vznikom práva vecného bremena v prospech žalovaných vzniklo vlastníkovi pozemku právo na náhradu za takto vzniklé vecné bremeno. Právo na zaplatenie náhrady za vznik vecného bremena sa však premlčalo. Podľa porušovateľa nárok vlastníka pozemku, ktorému bolo zákonom obmedzené jeho vlastnícke právo zriadením vecného bremena, má tak nárok na peňažnú náhradu za toto obmedzenie s tým, že tento nárok je peňažnou pohľadávkou, ktorá sa ako záväzkové právo a nie ako vecné právo premlčuje. ...

Sťažovateľ netvrdí, že niektoré spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu a príslušenstvo, nachádzajúce sa na prilahlom pozemku a to komunikáciu a chodník nemôžu užívať aj iné subjekty, napríklad návštevy žalovaných, lekár, poštár a podobne. Dôvodom tejto žaloby však nie je užívanie komunikácie a chodníka, ale užívanie prilahlého pozemku stavbami - spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstva na nich ležiacimi, ktoré sú v spoluvlastníctve žalovaných. Aj parkovisko, resp. chodník pri nákupnom centre, ktoré je vo vlastníctve obchodného centra predsa môže použiť aj iný subjekt, čo však neznamená, že Mesto P. je jeho vlastníkom.

Posúdenie komu patria stavby na prilahlom pozemku č. 1518/34 je jednoduché aj podľa toho, komu tieto stavby slúžia, resp. pre koho sú tieto stavby nevyhnutné. V prípade ich odstránenia tieto stavby budú chýbať iba žalovaným a nikomu inému. ...

V prípade prilahlého pozemku, ktorého užívanie je predmetom sporu, na ktorom sa nachádzajú spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu a príslušenstvo - komunikácia, chodník a pomocné stavby, sa nejedná o všeobecné užívanie týchto stavieb žalovanými, ale užívanie prilahlého pozemku spočíva v samotnej existencii stavieb spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstva v spoluvlastníctve žalovaných, ležiacich - nachádzajúcich sa na prilahlom pozemku vo vlastníctve sťažovateľa bez jeho súhlasu.

Užívanie prilahlého pozemku jeho zastavaním stavbami - spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstvom, ktoré na prilahlom pozemku sťažovateľa ležia, nie je možné zamieňať s užívaním stavieb (cestných komunikácií a chodníkov). Prilahlý pozemok užívajú aj naďalej žalovaní stavbami spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstvom ako ich vlastníci (§ 19 ods. 1 zákona č.

182/1993 Z. z.), keďže sa na príľahlom pozemku nachádzajú, zatiaľ čo cestnú komunikáciu a chodníky užívajú účastníci cestnej premávky.“

Sťažovateľ ďalej uviedol, že krajský súd sa nevyrovnal zákonným spôsobom s jeho odvolacími dôvodmi:

„Pri svojej rozhodovacej činnosti nepreskúmal rozhodujúce otázky, uspokojil sa s tým, že iba prevzal závery súdu prvého stupňa. Uviedol, že nemožno súhlasiť s tým, že stavba komunikácie, chodníka tvoria príslušenstvo obytného domu, pretože charakter týchto nehnuteľností - stavieb bol vraj súdom prvého stupňa riadne zistený. A to tak, že prvostupňový súd si svojim rozhodnutím nepodložené zaradil stavbu komunikácie a chodníka do siete miestnych komunikácií. Porušovateľ vôbec nezhodnotil a neodôvodnil namietané dôvody odvolania sťažovateľa, resp. ich irelevantnosť.

Porušovateľ nedal ústavne akceptovateľnú odpoveď na otázku, ako vec právne posúdil. Jeho odpoveďou bolo konštatovanie, že zo správy mesta vyplýva, že ide o miestnu komunikáciu vo vlastníctve Mesta P. a tam kde nie je miestna komunikácia je príľahlý pozemku v zmysle § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. a žalovaným vzniklo na užívanie pozemku podľa § 23 ods. 5 tohto zákona právo vecného bremena.

Porušovateľ si taktiež nesprávne a bez opory v právnej norme vyložil poskytnutie náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva za zriadené vecné bremeno, v zmysle § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. tak, že náhradu ústavne nekonformným spôsobom zamietol s odôvodnením, že tento nárok je peňažnou pohľadávkou, ktorá sa ako záväzkové právo a nie ako vecné právo premlčuje.“

Sťažovateľ je toho názoru, že pri takomto výklade právnej normy, t. j. § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, by fakticky došlo k vyvlastneniu bez poskytnutia náhrady, pričom ústava dovoľuje vyvlastniť len na základe zákona, nie zákonom a za náhradu (PL. ÚS 19/09).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že namietaným rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co/42/2010-542 z 22. februára 2011, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného

súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 C 384/2007-427 z 30. júna 2010, došlo k porušeniu jeho označených práv. Odvolací súd rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že nepovažoval odvolanie sťažovateľa za dôvodné.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo P. J. podľa článku 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ods. 1 a 4, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9 Co 42/2011 zo dňa 22. 2. 2011 porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 42/2011 zo dňa 22. 2. 2011, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť P. J. trovy konania (z hodnoty sporu 10.090,06 EUR) v sume 666,58 €, za (2 x 270,53 € – 1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. písomné podanie na súd, + 2 x režijný paušál 7,21 €, DPH vo výške 20 % - 111,10 €) podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. na účet advokáta JUDr. J. G., P., č. ú.:..., vedený v Č., a. s., pobočka P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd môže podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený odmietnuť návrh (sťažnosť) už pri jeho predbežnom prerokovaní za predpokladu, že na základe odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, ako aj argumentáciou sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu dospeje k záveru, že sťažnosť prima facie nedosahuje ústavnoprávnu relevanciu, resp. že namietaným rozhodnutím nemohlo byť vzhľadom na jeho povahu a obsah zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených práv sťažovateľa.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods.1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 42/2010 z 22. februára 2011, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 384/2007-427 z 30. júna 2010 (ktorým okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol).

Ústavný súd opakovane judikoval, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu možno vyvodiť, že ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento pri svojom rozhodovaní natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/035, I. ÚS 382/06).

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru a v podstate požaduje „revíziu“ rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 42/2010-542 z 22. februára 2011, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 384/2007-427 z 30. júna 2010 z dôvodu uplatnenia si svojho nároku vo vzťahu k žalovaným zaplatiť mu bezdôvodné obohatenie za užívanie 1006 m² nehnuteľnosti v jeho vlastníctve v sťažnosti ním označenej komunikácie – chodníka a oporného múru, a to v sume ním požadovanej spolu aj s príslušným ročným úrokom z omeškania za ním označené obdobia od roku 2007 - 2009.

K odvolaniu sťažovateľa, v ktorom namietal nedostatky konania, a k námietke porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu (prístupu k súdu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru krajský súd uviedol:

„Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok bez zopakovania či dopĺňovania dokazovania v zmysle zásad § 213 ods. 3, 4, 5 O. s. p. Preto tak urobil bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.). Nakoľko rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej dobe na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 1, 3 O. s. p.). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. ...

Odvolací súd sa musel v prvom rade vypořadať s tvrdením žalobcu, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a teda bolo mu odňaté právo na súdnu ochranu garantovanú článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. K tomu malo dôjsť predovšetkým tým, že prvostupňový súd neumožnil žalobcovi vyjadriť svoje stanovisko k vykonanému dokazovaniu priamou protokoláciou právnou zástupkyňou žalobcu, ako aj tým, že žalobcovi nebol doručený rovnopis zápisnice z pojednávania dňa 15. 6. 2010, hoci oň požiadal. ...

Z preskúmaného spisu je zistiteľné, že žalobca požiadal o zaslanie rovnopisu zápisnice zo súdneho pojednávania až po jeho skončení. Preto súd bol povinný tak urobiť len za splnenia podmienky úhrady vecných nákladov s tým spojených. Zo spisu nevyplýva, že by žalobca tieto náklady uhradil.

Za vadu konania majúcu za dôsledok nesprávne rozhodnutie vo veci samej nie je možné považovať ani tvrdenie žalobcu o nedostatočnom zdôvodnení napadnutého rozsudku. ...

Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí stručne a jasne objasnil skutkový a právny základ svojho rozhodnutia. Skutočnosť, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa opiera len o stanovisko Mesta P. zo dňa 3. 5. 2010 a nezaoberá sa obsahom predchádzajúceho stanoviska tohto subjektu zo dňa 27. 4. 2007 nie je dôvodom, pre ktorý by bolo rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatočné zdôvodnenie, či ktoré by mohlo viesť k záveru o arbitrárnosti rozhodnutia a o odňatí práva žalobcu ako účastníka konania na spravodlivý proces.

Konečnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej neovplyvnili ani meniace sa právne a skutkové dôvody uplatňovaného nároku žalobcom. Pôvodne v podanej žalobe sa žalobca domáhal zaplatenia bezdôvodného obohatenia získaného žalovanými tým, že bez platnej nájomnej zmluvy užívajú nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu. Predmetom konania bola pohľadávka z titulu bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie parcely KN C 1518/34 o výmere 1006 m² za obdobie od 24. 1. 2007 do 19. 11. 2007...“

K námietkam sťažovateľa vo vzťahu k právnej kvalifikácii príslušného pozemku a vlastníctva vlastníkov bytového domu krajský súd uviedol:

„Odvolací súd sa teda stotožňuje so skutkovým a právnym záverom napadnutého rozsudku, že tak teleso miestnej komunikácie, ako aj príslušného chodníka postavené na parcele KN C 1518/34 nie sú vo vlastníctve žalovaných, a nejedná sa ani o účelovú komunikáciu v zmysle § 22 zákona číslo 135/1961 Zb. V dôsledku tohto žalovaní nie sú vecne pasívne legitimovaní, pokiaľ sa jedná o nároky na zaplatenie náhrad za užívanie týchto stavieb neoprávnené postavených na parcele KN C 1518/34. ...

V tejto súvislosti má zásadný význam rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 12 C/4/1996-753 zo dňa 4. 5. 2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27. 12. 2006 a ktorým bolo rozhodnuté, že právna predchodkyňa žalobcu M. J. je výlučnou vlastníčkou aj nehnuteľností tvorených parcelou KN C 1518/1 – orná pôda o výmere 15 467 m², ktorej časťou je aj parcela KN C 1518/34 zriadená v roku 2007. Z odôvodnenia tohto rozsudku je okrem iného zistiteľné, že až po kolaudácii stavby obytného domu na parcele KN C 1509, a

teda až po postavení komunikácie na parcele 1518/34 dňa 31. 8. 1987 vydal ONV v P. finančný odbor osvedčenia o nadobudnutí vlastníctva štátom k parcelám číslo 1681 a 1590 podľa § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Následne z parciel mpč. 1681 a mpč. 1190 bola okrem iného vytvorená aj parcela číslo 1518/1 a následne z nej aj parcela KN C 1518/34. Tak stavba obytného domu na parcele KN C 1509, ako aj stavby postavené na parcele KN C 1518/34, boli postavené bez súhlasu vtedajšieho vlastníka pozemku M. W. a jedná sa o neoprávnené stavby v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka.

Vyporiadanie práv žalobcu ako vlastníka parcely KN C 1518/34 so žalovanými ako vlastníkmi obytného domu postaveného na parcele číslo 1509 v časti týkajúcej sa tých častí parcely KN C 1518/34, ktoré nie sú miestnou komunikáciou a príľahlým chodníkom, a to v súvislosti s existenciou oporného múru a vodovodnej kanalizačnej, plynovej a elektrickej prípojky, oboch bočných chodníkov a trávnatých plôch nachádzajúcich sa bezprostredne pri týchto chodníkoch, je závislé od toho, či parcela KN C 1518/34, resp. jej časť zastavaná týmito stavbami je príľahlým pozemkom v zmysle § 2 ods. 6 zákona číslo 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

Podmienkou začlenenia parcely KN C 1518/34 medzi príľahlé pozemky k parcele KN C 1509 a na nej postaveného obytného domu je, že sa musí jednať o pozemok určený na spoločné užívanie všetkých spoluvlastníkov tohto obytného domu, ktorý slúži výlučne tomuto domu a pritom nie je jeho stavebnou súčasťou. Skôr uvedené ustanovenie za takýto príľahlý pozemok označuje oplotenú záhradu a niektoré stavby príkladmo tam vymenované.

Pokiaľ pozemok nachádzajúci sa pri bytovom dome neslúži výlučne tomuto domu, nevzniklo k nemu zo zákona vecné bremeno v zmysle § 23 ods. 5 zákona číslo 182/1993 Z. z.

Pokiaľ však takýto pozemok spĺňa zákonom stanovené podmienky pre zaradenie pod pojem príľahlý pozemok podľa § 2 ods. 6 zákona číslo 182/1993 Z. z., došlo by k vzniku takéhoto vecného bremena zo zákona a oprávneným osobám by tým vzniklo právo podať návrh na zápis takéhoto vecného bremena do katastra nehnuteľností, poprípade sa určovacou žalobou domáhať určenia vzniku tohoto práva, pokiaľ by návrhu na zápis nebolo vyhovené. V zmysle § 34 ods. 1 zákona číslo 162/1995 Z. z. o katastri k nehnuteľnosti, práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli zo zákona sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín alebo iných listín, pričom takýto zápis má len evidenčný charakter.

Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa spĺňa časť parcely KN C 1518/34 podmienky stanovené zákonom pre prilahlý pozemok (oba bočné chodníky, zatravnená plocha nad bočným horným i spodným chodníkom). Oporný múr však neslúži výlučne len žalovaným, ale aj vlastníkom stavby obytného domu postaveného na parcele KN C 1510, na ktorej aj je umiestnený.

Vzhľadom k tomu, že tak stavba na parcele KN C 1509, ako aj stavby na parcele KN C 1518/34 vznikli niekedy v roku 1972, je treba platnosť takto vzniklých vzťahov posudzovať podľa vtedy platného práva, ale práva a povinnosti existujúce v súčasnosti podľa dnes platného práva. Podľa § 868 Občianskeho zákonníka sa ustanoveniami tohto zákona, pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, riadia i právne vzťahy vzniklé pred 1. 1. 1992; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniklé pred 1. 1. 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. ...

Odvolačí súd sa nestotožňuje s právnym a skutkovým záverom napadnutého rozsudku, podľa ktorého oporný múr je súčasťou parcely KN C 1518/34. V tejto súvislosti odvolací súd k dôvodom napadnutého rozsudku dodáva, že stavba ako výsledok stavebnej činnosti je spravidla tiež stavbou podľa občianskeho práva a je samostatnou vecou (§ 119 Občianskeho zákonníka). V niektorých prípadoch však stavbu nemožno fakticky ani hospodársky oddeliť od pozemku, na ktorom je zriadená a stavba s týmto pozemkom splyva, je jeho súčasťou a tvorí s ním jednu vec. Takouto súčasťou pozemku a teda nie samostatnou stavbou sú vonkajšie úpravy, napríklad oporné múry, dlažby a obruby, kvetinové jazierka, vonkajšie predložené schody, ploty vo výške menšej než 100 cm a ďalšie (R 4/1992). ...

Nakoľko v preskúmvanej veci bolo zistené, že v čase započatia stavby obytného domu súpisného čísla 1319 na parcele KN C 1509 stavebník vedel o tom, že stavia na vlastnícky nevyporiadanych pozemkoch, išlo od počiatku o stavbu neoprávnenú. Na neoprávnenosti tejto stavby nič nezmenili následné administratívne rozhodnutia správneho orgánu, ktoré boli vydané až v čase po kolaudácii tejto stavby.

Tento záver sa týka tak uvedených prípojok, ako aj stavby chodníkov po oboch bočných, kratších stranách obytného domu súpisné číslo 5319. “

Krajský súd okrem toho zdôraznil:

„Neoprávnenosť týchto stavieb je v konečnom dôsledku bez právneho významu pre rozhodnutie v tejto veci. Tým, že tieto stavby boli postavené na príľahlom pozemku v zmysle § 2 ods. 6 z. č. 182/1993 Z. z. vzniklo žalovaným podľa § 23 ods. 5 tohto zákona právo vecného bremena. Tým žalovaní získali, okrem iného aj právo užívať pre seba tak tieto stavby, ako aj tie časti parcely KN C 1518/34, ktoré nie sú zastavané miestnou komunikáciou a jej príľahlými chodníkmi, takže takýmto užívaním nezískali bezdôvodné obohatenie.“

Krajský súd na opakovanú námietku sťažovateľa v odvolaní proti rozsudku okresného súdu (aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu), že žiadna právna norma nerieši poskytovanie náhrady za vzniknuté vecné bremeno, resp. že krajský súd nepostupoval v zmysle zásady *iura novit curia*, pokiaľ nezohľadnil iný spôsob vyrovnaní vzťahu v napadnutom konaní, čím mu neposkytol právnu ochranu, ktorú mu priznáva § 135c Občianskeho zákonníka, okrem iného uviedol:

„Zákonným vznikom práva vecného bremena v prospech žalovaných vzniklo vlastníkovi pozemku právo na náhradu za takto vzniklé vecné bremeno. Právo na zaplatenie náhrady za vznik vecného bremena sa však premlčalo.

Právo na zaplatenie iného plnenia, napr. z titulu bezdôvodného obohatenia by prichádzalo do úvahy len v prípade, že by nedošlo k vzniku vecného bremena zo zákona, či k jeho zriadeniu rozhodnutím súdu.

Právo na vypořádanie podľa § 153c ods. 3 Občianskeho zákonníka vzniklo vlastníkovi pozemku dňom účinnosti z. č. 182/1993 Z. z., t. j. dňom 1. 9. 1993.

Zák. č. 182/1993 Z. z. neobsahuje bližšiu úpravu, ktorá by riešila náhradu za zriadenie vecného bremena v zmysle vyššie cit. ust. § 23 ods. 5. V tejto súvislosti však treba mať na zreteli to, že vecné bremená zriadené na základe zákona majú špecifický režim upravený verejnoprávnymi predpismi, na ktorých základe boli zriadené. Aj keď majú nesporný verejnoprávny prvok daný spôsobom ich vzniku a účelom, ktorému slúžia, nemožno prehliadať, že majú významný prvok súkromnoprávny. Občianske právo definuje vecné bremeno ako právo niekoho iného než vlastníka veci, ktorého obmedzuje tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Vecné bremená zriadené zo zákona tento charakter majú. Napokon zákony, podľa ktorých vznikajú, ich aj týmto

pojmom označujú. Tak je to aj v predmetnej veci, keď cit. ust. § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z. bolo zriadené vecné bremeno. Režim vecných bremien zriadených zo zákona nie je celkom totožný s režimom zmluvných vecných bremien, pretože sa riadi špeciálnou úpravou právnych predpisov, ktoré upravujú činnosti, k realizácii ktorých vznikli. Špeciálna právna úprava však nie je komplexnou, ktorá by vylučovala použitie všeobecnej úpravy občianskeho práva o vecných bremenách. Ak špeciálna úprava o zriadení vecného bremena zo zákona neobsahuje riešenie týkajúce sa náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom, takáto situácia je riešiteľná aj s využitím čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Podľa tohto článku možno obmedziť vlastnícke právo len za náhradu. Pritom platí zásada, že jednotlivé ustanovenia Listiny sú bezprostredne platným právom a práv v nich obsiahnutých sa možno domáhať priamo s odkazom na ich znenie. Výnimkou sú len základné práva, ktoré Listina vymenováva v čl. 41 ods. 1 pomocou odkazov na konkrétne články Listiny. ... Pretože právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva nie je uvedené medzi výnimkami, môže sa dotknutý vlastník dovoliť práva na poskytnutie náhrady priamo s odvolaním na čl. 11 ods. 4 Listiny, bez toho, aby bolo nevyhnutné z hľadiska ústavnej istoty toto právo konštituovať ešte predpisom nižšej právnej sily.“

Krajský súd za kľúčovú považoval otázku premlčania nároku na náhradu za zriadenie vecného bremena (podľa právnej kvalifikácie sťažovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia), ku ktorej v danej súvislosti uviedol:

„Vlastník pozemku, ktorému bolo zákonom obmedzené jeho vlastnícke právo zriadením vecného bremena, má tak nárok na peňažnú náhradu za toto obmedzenie s tým, že tento nárok je peňažnou pohľadávkou, ktorá sa ako záväzkové právo, a nie ako vecné právo, premlčuje.

V tomto konaní vzťah vlastníka pozemku a vlastníkov bytov v bytovom dome bol vyriešený v ust. § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z. Po takejto úprave mal vlastník pozemku možnosť domáhať sa náhrady za zriadenie vecného bremena. Nepremlčuje sa len právo na ochranu proti neoprávnenej stavbe (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zverejnený pod R 23/2003). Ustanovenie § 23 ods. 5 z. č. 182/1993 Z. z. vylučuje, aby v prípade zriadenia vecného bremena zo zákona sa pomery usporiadali spôsobom upraveným v § 135c ods. 1, 2

Občianskeho zákonníka. Preto pomery medzi účastníkmi môžu byť usporiadané len podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Len úprava pomerov uvedených v tomto ustanovení nepodlieha premlčaniu. Premlčuje sa však majetkové právo odvodzované od pomerov usporiadaných podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Nárok na peňažnú náhradu za vecné bremeno zriadené zo zákona podlieha režimu premlčania. Aplikácii inštitútu premlčania nebránia ani tie ustanovenia Ústavy SR, či Listiny základných práv a slobôd na ktoré poukazuje v odvolaní odvolateľ. ...

Právo na zaplatenie finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena je právom majetkovým, ktoré podlieha premlčaniu v zmysle § 100 a nasl. Obč. zák., pričom tu nie je osobitná úprava ohľadom dĺžky premlčacej doby. Platí preto všeobecná premlčacia doba v trvaní 3 rokov, ktorá plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Predmetné právo sa mohlo vykonať prvýkrát v deň účinnosti zák. č. 182/1993 Z. z., ktorým sa právo vecného bremena zriadilo. Všeobecná trojročná premlčacia lehota začala tak plynúť dňom 1. 9. 1993 a uplynula dňom 1. 9. 1996. Žaloba v predmetnej veci bola podaná až 27. 4. 2007. Vo veci nie je relevantnou skutočnosťou to, kedy v skutočnosti nadobudol žalobca vlastnícke právo k predmetnému pozemku. V zmysle § 111 Obč. zák., na plynutie premlčacej doby nemá vplyv zmena v osobe veriteľa, alebo dlžníka. Do postavenia veriteľa sa žalobca dostal nadobudnutím vlastníckeho práva k predmetnému pozemku. On sa dostal do postavenia veriteľa až prevodom, ktorým nadobudol vlastníctvo k predmetnému pozemku, ale premlčacia doba uplynula už v roku 1996. Novému vlastníkovi nezačala opäť plynúť nová premlčacia doba.

V prípade, že dôjde k premlčaniu práva na zaplatenie vecného bremena vzniklého zo zákona (napr. podľa § 22 ods. 5 zákona číslo 182/1993 Z. z.), nie je možné sa úspešne domáhať na súde vyporiadania vo forme vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku vlastníkom neoprávnenej stavby. Podľa čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd vzniklo žalobcovi za obmedzenie jeho vlastníckeho práva zákonom právo na náhradu. Nakoľko zákonom bolo zriadené vecné bremeno, vzniklo žalobcovi výlučne len právo na primeranú náhradu, ktoré sa premlčuje. Nie je možné obchádzať právne dôsledky premlčania práva na náhradu za zriadenie vecného bremena uplatnením takého istého majetkového práva z iného právneho dôvodu, napr. z titulu bezdôvodného obohatenia.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 219 ods. 1 O. s. p.)“

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03).

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s výkladom zákonov všeobecných súdov, v zmysle citovanej judikatúry by mohol napadnutý právny názor krajského súdu nahradiť iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa ten do takej miery odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu je namietaný rozsudok krajského súdu primeraným spôsobom odôvodnený a nemožno ho považovať za exces alebo za prejav aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu a ako taký kvalifikovať ako arbitrárny. Preto je z ústavného

hľadiska akceptovateľný a podľa názoru ústavného súdu ním nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

V súvislosti s tvrdeným porušením práva sťažovateľa na riadny proces tým, že všeobecné súdy zamietli jeho žalobu, ústavný súd pripomína, že čl. 46 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý súdny proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ako by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľa však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie jeho základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľa.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1

listiny ani právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by umožnila reálne vysloviť ich porušenie (m. m. IV. ÚS 112/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Sťažovateľ tiež namieta, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 42/2010 z 22. februára 2011 došlo aj k porušeniu jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd v tejto súvislosti v nadväznosti na už uvedené poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a tiež právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy a tiež v čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 278/2010).

Z uvedeného vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a tiež práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu možno v konaní pred ústavným súdom zásadne namietat' len v spojení s namietaním porušenia základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов podľa čl. 46 až čl. 48 ústavy. Táto právomoc ústavného súdu však nie je zároveň spojená so vznikom jeho oprávnenia a povinnosti hodnotiť právne názory všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe výkladu

a uplatňovania zákonov. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že namietaným rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak v danom prípade nemožno uvažovať ani o porušení jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a ani o porušení jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ namieta tiež porušenie čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 144 ods. 1 ústavy, ktoré majú povahu ústavných princípov, resp. všeobecných interpretačných pravidiel, a nie konkrétnych základných práv alebo slobôd zaručených ústavou. Uvedené ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy. V prípade, ak ústavný súd dospeje k záveru, že v danom prípade namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci nedošlo, resp. nemohlo dôjsť k porušeniu konkrétnych základných práv alebo slobôd, prípadne práv vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia týchto ustanovení ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2012